

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**Волинський національний університет імені Лесі Українки**  
**Факультет економіки та управління**  
**Кафедра економіки, підприємництва та маркетингу**

**СИЛАБУС**  
**вибіркового освітнього компонента**  
**СИСТЕМА НАЦІОНАЛЬНИХ РАХУНКІВ**

*підготовки бакалавра*  
*галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки*  
*спеціальності 051 Економіка*  
*освітньо-професійної програми Аналітична економіка*

**Силабус освітнього компонента СИСТЕМА НАЦІОНАЛЬНИХ РАХУНКІВ**  
підготовки бакалавра у галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки,  
спеціальності 051 Економіка, за освітньо-професійною програмою Аналітична  
економіка

**Розробник:** Бегун С.І., доцент кафедри економіки та природокористування,  
кандидат економічних наук, доцент

**Погоджено:**

Гарант освітньо-професійної програми:



Світлана БЕГУН

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри економіки,  
підприємництва та маркетингу**  
протокол №1 від 09.09.2022 р.

Завідувач кафедри



Олена ПАВЛОВА

## I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	05 Соціальні та поведінкові науки 051 Економіка Аналітична економіка Бакалавр	<b>Вибірковий</b>
Кількість годин/кредитів ECTS 120/4		Рік навчання 3
		Семестр 5
ІНДЗ:		Лекції 36 годин
		Практичні (семінарські) 36 години Лабораторні 0 год. Індивідуальні 0 год.
		Самостійна робота 40 годин
Мова навчання		Консультації 8 годин
	Форма контролю: залік	
	Українська	

## II. Інформація про викладача (-ів)

Бегун Світлана Іванівна, к.е.н., доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, моб. 0662477740, Begun.Svitlana@vnu.edu.ua, G301

Дні занять розміщено на <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

## III. Опис освітнього компонента

### 1. Анотація освітнього компонента.

Освітній компонент «Система національних рахунків» належить до переліку вибіркових освітніх компонентів. Предметом СНР є кількісні характеристики економічних операцій виробництва продуктів та послуг, освіти, розподілу та використання доходів, освіти та використання заощаджень та змін фінансових активів країни, окремих секторів та галузей економіки.

### 2. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета освітнього компонента – підготовка фахівців зі збору та обробки первинних даних, розрахунків макроекономічних показників та аналізу стану та розвитку економіки країни загалом, її галузей та секторів, побудова міжгалузевого балансу.

Завдання освітнього компонента: ознайомлення з основними категоріями та поняттями, принципами побудови, змістом основних рахунків СНР та платіжного балансу, розрахунками та аналізом показників СНР, розділами міжгалузевого балансу та рахунками платіжного балансу; уміння використовувати отримані знання в суспільній і професійній сферах діяльності.

### 3. Результати навчання (компетентності).

#### *Загальні компетенції*

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

#### *Фахові компетенції*

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

#### *Програмні результати навчання*

ПРН 3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

ПРН 4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.  
 ПРН 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

#### IV. Структура освітнього компонента

	Усього	Лек.	Прак тичні	Сам. роб.	Консуль тації	*Форма контролю / Бали**
<i>Змістовий модуль 1 Теоретичні засади побудови та показники системи національних рахунків</i>						
Тема 1. Основні поняття та категорії системи національних рахунків	20	4	4	4	-	О,Т,П,Р / 5
Тема 2. Методологічні принципи побудови рахунків СНР	24	4	4	4	1	О,РЗ,Р/ 5
Тема 3. Система показників СНР	21	4	4	4	1	О,РЗ,Р/ 5
Разом за модулем 1	65	12	12	12	2	15
<i>Змістовий модуль 2. Система основних рахунків системи національних рахунків</i>						
Тема 4. Поточні рахунки. Рахунок виробництва	20	4	4	4	1	О,РЗ,Р/ 5
Тема 5. Поточні рахунки. Рахунки доходів	20	4	4	4	1	О,РЗ,Р/ 5
Тема 6. Рахунки накопичення	20	4	4	4	1	О,РЗ,Р/ 5
Тема 7. Рахунки економічних операцій	15	4	4	4	1	О,РЗ,Р/ 5
Разом за модулем 2		16	16	16	4	20
<i>Змістовий модуль 3. Міжгалузевий баланс</i>						
Тема 8. Загальна схема Міжгалузевого балансу		4	4	6	1	О,РЗ,Р/ 5
Тема 9. Схеми складання та методи оцінки показників Міжгалузевого балансу		4	4	6	1	О,РЗ,Р/ 5
Разом за модулем 3		8	8	12	2	10
Реферат						10
Контрольна робота 1						15
Контрольна робота 2						15
Контрольна робота 3						15
<b>Всього годин / Балів</b>	<b>120</b>	<b>36</b>	<b>36</b>	<b>40</b>	<b>8</b>	<b>100</b>

Форма контролю\*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв'язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, П – презентація роботи; Р – реферат, О-опитування, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

#### V. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача.

До завдань самостійної роботи, які запропоновані студентам, віднесено:

1. Вивчення лекційного матеріалу.

2. Робота з вивчення рекомендованої літератури.
3. Вивчення основних термінів та понять за темами дисципліни.
4. Підготовка до практичних занять, дискусій, роботи в малих групах, тестування.
5. Контрольна перевірка кожним студентом особистих знань за питаннями для самоконтролю.
6. Реферати:
  - Історія розвитку національного рахівництва
  - Основні поняття та категорії національного рахівництва
  - Основні макроекономічні показники СНР
  - Методи розрахунку валового внутрішнього продукту
  - Основні напрямки застосування показника ВВП
  - Структура ВВП України
  - Рахунок виробництва та рахунки доходів
  - Основні рахунки економічних операцій
  - Показники поточних та накопичувальних рахунків
  - Аналіз структури фінансового рахунку
  - Показники національного багатства
  - Основні компоненти платіжного балансу
  - Показники національних рахунків на регіональному рівні

## **VI. Політика оцінювання**

### *Політика викладача щодо студента*

Відвідування занять є обов'язковим компонентом вивчення навчальної дисципліни. Про відсутність з поважних студенти зобов'язані доводити до відома викладача заздалегідь. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із деканатом та викладачем.

*Політика щодо зрахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти.* Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в ВНУ імені Лесі Українки шляхом валідації ([https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia\\_%20vyznannia\\_rezultatuv\\_navchannia\\_formalnoi.pdf](https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_%20vyznannia_rezultatuv_navchannia_formalnoi.pdf))

Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом навчальної дисципліни.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність не підтвердження здобувачем результатів такого навчання.

### *Політика щодо академічної доброчесності.*

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату. Списування під час контрольних робіт та заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

### *Політика щодо дедлайнів та перескладання.*

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-2 бали). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

## **VII. Шкала оцінювання**

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	

67 -74	Незараховано з можливістю повторного складання
60 - 66	
1 – 59	

## VII. Підсумковий контроль

Залік відбувається на підставі результатів виконання усіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру: аудиторної роботи під час лекційних, практичних, самостійної роботи, контрольних робіт. Залік виставляється за умови, якщо студент виконав усі види навчальної роботи, які визначені програмою (силабусом) навчальної дисципліни, та отримав не менше ніж 60 балів. У випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, студент може добрати бали на заліку, виконавши певний вид робіт (наприклад, пройти тестування по всіх темах, доздати одну із тем, перездати якусь тему тощо).

## VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

### *Основна література*

1. Герасименко С.С., Головка В.А., Никітіна І.М. Система національних рахунків: навч. посібник. К.: ІВЦ Держкомстату України, 2005. 217 с.
2. Моторин Р.М. Міжнародна статистика: Навч. посібник. К.: Вища шк., 1993. 203 с.
3. Моторин Р.М., Т.М. Моторина. Система національних рахунків: Навч. посібник. К.:КНЕУ, 2001. 336 с.
4. Милашко О.Г., Русева О.П. Міжнародна статистика: Навч. посібник. Одеса: ОДЕУ, ротапринт, 2002. 123 с.

### *Додаткова література*

1. Милашко О.Г. Система національних рахунків. Опорний конспект лекцій. Одеса: ОДЕУ, 2003 р. 73 с.
2. Парфенцева Н.О.. Міжнародні статистичні класифікації в Україні. К.: Основи, 2000. 351 с.
3. Статистика: Підручник / С.С.Герасименко, А.В.Головач та ін. К: КНЕУ, 2000. 467 с..

### *Інформаційні ресурси*

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
2. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
3. Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>
4. Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>
5. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
6. Державний служба статистики URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>